

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/44/2017
Identifikačné číslo spisu: 6716010133
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6716010133.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 23. mája 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného N. K. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. januára 2017, sp. zn. 4To/74/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. K. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene z 12. októbra 2016, sp. zn. 3T/32/2016, bol obvinený N. K. uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 21.04.2015 v obci Q., okres Q. uzavrel s S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XXX, Q. dohodu o vykonaní práce a to o výmene hrebenáčov a škridlíc za dohodnutú odmenu 479 eur, pričom pri podpise dohody prevzal od S. H. finančnú hotovosť vo výške 300 eur ako zálohu na nákup materiálu a urobil tak napriek tomu, že už v čase podpisu dohody nemal v úmysle túto splniť, následne dohodnuté práce nevykonal a finančnú hotovosť S. H. nevrátil, čím S. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XXX, Q. uviedol do omylu a spôsobil mu škodu vo výške 300 Eur.

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. d/, písm. k/, písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 3, § 49 ods. 2 Tr. zákona, uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obvineného N. K. zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 4To/74/2016, z 11. januára 2017 tak, že podľa § 319 Tr. por. zamietol

odvolanie obvineného ako nedôvodné.

Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie, ktoré doplnil prostredníctvom svojho právneho zástupcu obvinený v zákonnej lehote z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. i/ Tr. por. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. d/ Tr. por. obvinený uviedol, že v deň konania verejného zasadnutia odvolacieho súdu dňa 11.1.2017 mu príslušníci polície zabránili vstúpiť do budovy súdu s odôvodnením, že v budove súdu bola nahlásená bomba a zároveň mu oznámili, že vytýčené pojednávania budú zrušené a nový termín mu bude oznámený. Poznamenal však, že zo zápisnice z verejného zasadnutia z 11.1.2017 (č.l. 195 súdneho spisu) vyplýva, že verejné zasadnutie začalo oneskorene z dôvodu nahlásenia bomby. Na základe uvedeného má za to, že postupom odvolacieho súdu bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, keďže v dôsledku nesprávnej informácie zo strany príslušníkov polície sa nemohol zúčastniť verejného zasadnutia odvolacieho súdu a súčasne podľa názoru obvineného neboli splnené zákonné podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. považuje obvinený v tom, že v danom prípade nebola jeho vina dostatočne preukázaná, neboli zistené skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vydanie odsudzujúceho rozhodnutia a skutok tak, ako je opísaný v obžalobe sa nestal, keďže u obvineného absentuje úmyselné zavinenie ako subjektívny znak skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Ďalej v odôvodnení dovolania uviedol, že posudzovaný skutok nespáchal a zároveň poprel skutočnosť, že sa priznal k spáchaniu skutku v prípravnom konaní, a to aj napriek tomu, že z jeho výpovede z 25.2.2016 (č.l. 16 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že sa priznáva ku skutku v plnom rozsahu, zápisnicu si však neprečítal, iba ju podpísal. Namietal, že v čase uzatvárania dohody o vykonaní práce s S. H. nekonal v úmysle túto dohodu neplniť a len zdravotné ťažkosti, ktoré sa u obvineného prejavili po uzatvorení predmetnej dohody, mu v jej plnení zabránili. Obvinený zastáva názor, že pokiaľ nevrátil vypožičanú čiastku peňazí v termíne, ktorý sľúbil, tak táto skutočnosť sama o sebe nie je dostatočným dôvodom pre zistenie, že pri pôžičke uviedol veriteľa do omylu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia publikované pod č. R 15/1969, B 2/1973, R 57/1978.

Obvinený spochybnil spôsob, akým sa súd vysporiadal s dôkazmi predloženými obvineným v konaní, najmä dohodami o vykonaní práce za rok 2015 s ďalšími 19 objednávateľmi, pre ktorých dohodnuté práce aj vykonal. Podľa jeho názoru, súdy neprihliadali na dôkazy svedčiace v prospech obvineného, z odôvodnenia rozhodnutí absentuje spôsob, akým sa súd vysporiadal s dôkazmi a s prihliadnutím na zásadu „in dubio pro reo" nebola vina obvineného preukázaná nad všetky pochybnosti.

Na základe vyššie uvádzaných skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. januára 2017, sp. zn. 4To/74/2016, a v konaní, ktoré u predchádzalo bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. i/ Tr. por. porušený zákon v neprospech obvineného a zároveň žiadal, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie ako aj rozsudok Okresného súdu vo Zvolene z 12.10.2016, sp. zn. 3T 32/2016, zrušil ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu vo Zvolene, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa prokurátorka vyjadrila podaním z 12. apríla 2017, v ktorom uviedla, že nie je kompetentná sa vyjadriť k dovolacím dôvodom uplatneným obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por., keďže obvinený namietal vykonanie zasadnutia na odvolacom súde za mimoriadnych okolností. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ uviedla, že podľa jej názoru nie je daný dovolací dôvod a súd správne a úplne vyhodnotil zistený skutkový stav v súlade so zákonom. Vo vzťahu k námietke obvineného, že je nevinný a nikdy sa ku skutku nepriznal, prokurátorka poukázala na to, že proti uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal obvinený sťažnosť. Zdôraznila, že za obsah zápisnice o výsluchu plne zodpovedá obvinený, ktorý svojim podpisom potvrdil jej obsah a neuviedol, že by bol k podpisu akokoľvek nútený. Ďalej uviedla, že termín vykonania prác bol dohodnutý ústne v termíne do dvoch týždňov od uzavretia zmluvy. Poškodený kontaktoval obvineného opakovane telefonicky, pričom

mu tento nikdy nespomenul, že by bol jeho zdravotný stav vážny, že mu neumožňuje vykonať práce po takú dobu, naopak, poškodeného uistoval, že práce v krátkej dobe vykoná. Pokiaľ obvinený poukazoval na dohody o vykonaní prác, ktoré riadne realizoval, tak práce vykonané v zmysle dohôd z obdobia máj a jún 2015 boli realizované v období, kedy zdravotný stav obvinenému nemal umožňovať vykonať práce pre poškodeného. Prokurátorka poznamenala, že napriek skutočnosti, že obvinený doložil lekárske vyšetrenia a absolvoval krátkodobé hospitalizácie v mesiacoch máj až august 2015, tak obvinený uzavrel dňa 8.8.2015 dohodu o vykonaní náteru a vyčistenia strechy s A. S. s termínom vykonania prác v mesiaci august 2015. Uvedené sa týka aj ďalších dohôd doložených obvineným, ktoré podľa názoru prokurátorky vyvracajú obhajobu obvineného o nemožnosti vykonať práce pre poškodeného pre jeho zlý zdravotný stav. Podľa názoru prokurátorky, ak aj obvinený v prejednávacom období iné zákazky riadne zrealizoval, uvedené nevylučuje jeho zavinenie minimálne v nepriamom úmysle vo vzťahu k dohode s poškodeným, ktorú naopak nedodrжал, pričom obvinený neuviedol dôveryhodný dôvod, pre ktorý by sa tak stalo. Ďalej poukázala na predchádzajúce odsúdenia obvineného za trestné činy spáchané totožným spôsobom. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. K. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por., dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod č. 7 v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky „Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri

uplatnení oprávnění podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiněný v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správności a úplnosti zistenia skutkového stavu."

Obviněným uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa uplatňuje najmä za situácie, ak došlo k porušeniu ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obviněný po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Najvyšší súd po preskúmaní podaného dovolania na podklade predloženého spisu zistil, že k zásadnému porušeniu práv obviněného na obhajobu v konaní pred rozhodujúcimi súdmi nedošlo.

Obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne a tiež prostredníctvom obhajcu námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Iba odňatie tejto možnosti vykonaním verejného zasadnutia bez prítomnosti obviněného, pre ktorý postup neboli splnené zákonné podmienky, by napĺňalo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Pokiaľ ide o námietku obviněného spočívajúcu v tom, že verejné zasadnutie odvolacieho súdu sa konalo v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok, dovolací súd má z obsahu súdneho spisu na č.l. 194 súdneho spisu preukázané, že obviněnému bolo doručené do vlastných rúk predvolanie na verejné zasadnutie krajského súdu. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 11. januára 2017 vyplýva, že súd konal v neprítomnosti obviněného podľa § 252 ods. 2 Tr. por.

Najvyšší súd v tejto súvislosti najprv konštatuje, že v zmysle citovaného ustanovenia sa jedná o právo obviněného byť na hlavnom pojednávaní prítomný a ponecháva sa mu možnosť požiadať, aby sa hlavné pojednávanie vykonalo bez jeho prítomnosti za splnenia zákonných podmienok. V danom prípade boli kumulatívne splnené podmienky podľa § 252 ods. 2 Tr. por., keďže súd dospel k záveru, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania možno dosiahnuť aj bez prítomnosti obviněného. Na základe uvedeného dovolací súd považuje námietku obviněného za irelevantnú.

Pokiaľ ide o dovoláciu námietku obviněného podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., najvyšší súd opätovne zdôrazňuje, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z dovolacieho konania vylúčené. Len s poukazom na nesúhlas s hodnotením dôkazov, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať tento dovolací dôvod. V tomto smere najvyšší súd považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zväžiť, akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 12 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Ďalej najvyšší súd uvádza, že uvedený dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. To totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatela k spáchanému trestnému činu, ktorý nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkované, t.j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. <. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nemožno akokoľvek dopĺňať a meniť.

Čo sa týka uplatneného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tak ani v tomto smere

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu opodstatnenosť námietok obvineného, pretože ako už aj bolo skôr spomenuté, skutkový stav tak, ako bol zo strany súdov nižších stupňov zistený, je pre dovolací súd záväzný a pokiaľ ide potom o jeho právne posúdenie, takto to je i podľa jeho názoru správne, keďže posudzovaný skutok napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona, nakoľko obvinený na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatil tým, že uviedol iného do omylu, alebo využil niečí omyl a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu.

Pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby. V prejednávacom prípade správne postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ uložil obvinenému trest odňatia slobody podľa § 49 ods. 2 Tr. zák., keďže obvinený sa dopustil skutku v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, ktorá začala plynúť trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen z 12.9.2014, sp. zn. 1T 128/2014, právoplatným dňa 1.11.2014 (č.l. 85 vyšetrovacieho spisu).

Dovolací súd nezistil žiadny dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto dovolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.